

Ennäe, Jumala riik on teie seas! Lk 17:21

Ennäe, Jumala riik on teie seas! Lk 17:21

Novembrikuu juhtsalm kõneleb Jumalariigist. Sellega seonduv tekitab alati erinevaid tundeid. Vahel tundub, et see on kusagil kaugel ja selleni jõuame alles kauges tulevikus.

Kuid mis on Jumalariik? Ralf Luther kirjutab oma Uue Testamendi sõnaraamatus: "Jumalariik on seal, kus valitseb Jumal ja kus kõik sünnib jumalikult. Jumala valitsus on ainult seal, kus Jumal on isiklikult ligi, kus Tema vaim vahetult loob ja tegutseb, kus ta mitmesuguste vaadetega isikuid kogub ja neid omameelseteks muudab".

Seega ei ole Jumalariik kusagil kaugel. Küsimus on vaid selles, kas oleme ta ise kaugeks teinud, ehk Temast kaugenenud. Teatud mõttes annab Jeesus meile teada, et jumala tegutsemine ei ole mingi kauge tulevik ja Tema riik kuskil määramata tulevikus, vaid on juba meie seas ja meie keskel seeläbi, et Ta meie sees on, et oleme Ta omaks võtnud. Seega on Jumalariik meie keskel, siin maailmas juba toimimas ja seda eelkõige meie kaudu, kes tunnistame Issandat.

Jumalariik on tulnud maapeale Jeesuse Kristuse läbi. See ei ole kauge unistus argielus vaid reaalsus, mida kohtame nii sõnas kui sakramendis, inimest teenides, elades armastuses nii Jumala kui kaasinimese vastu. Jeesus ütleb: "Sellest tunnevad kõik, et te olete minu jüngrid, kui te üksteist armastate." Jh 13:35

Koguduse õpetaja Jaak Aus

XIII Toompäevad "Taevapärandi hoidjad"

Seekordsed Toompäevad olid Kaarli koguduse jaoks erilised. Ehkki päevad toimusid juba 13ndat korda, olid need meile kaaskorraldajatena esimesed. Oleme Tallinna Piiskoplikule Toomkogudusele tänulikud põhjendatud kutse eest - on ju Kaarli kogudus ajalooliselt seotud Toompeaga, praegu oleme küll nõ all-linna kogudus, kuid koguduse algaegadel peeti jumalateenistusi just Toompea lossis. Seetõttu kannab kogudus ka nime Tallinna Toompea Kaarli kogudus.

2013. aasta on Eestis kuulutatud kultuuripärandi aastaks ja pühendatud kultuuripärandile, sellest teemast kantuna said XIII Toompäevad endale nime "Taevapärandi hoidjad".

Kultuuripärandi aastal otsitakse vastuseid küsimustele. „Mis on kultuuripärand?“, „Kuidas see tekib?“, „Kellele see kuulub

ja kuidas meid puudutab?“. Pärandi hoidmisel tuleb mõelda sellele, kuidas me seda teeme ja kellele me seda hoiame – nii sai pärandiaasta juhtmõtteks: «Pärijata pole pärandit». Seda, mida ja kuidas me täna hoiame, hakkavad tulevased põlvned uuesti mõtestama. Toomkoguduse õpetaja Urmad Viilma sõnul on koguduste üks ülesannetest teiste kõrval hoida seda pärandit, mis meie kätte on usaldatud, ning olla sealjuures ustavad Jumalale. Piiskop E. Soone tõdes, et kahe koguduse näitele tuginedes on meie esivanemad taevapärandid ka aupaklikult hoidnud.

Kaheksa päeva kestnud Toompäevad avati pühapäeval 6. oktoobril missadega Toom- ja Kaarli kirikus. Toomkirikus anti sel päeval piiskop Einar Soonele üle Toomkoguduse Maarja me-

dal ja kultuuripreemia – on omamoodi sümboolne, et esimestel kahe koguduse ühistel Toompäevadel sai Maarja medali just E. Soone, kes 40 aastat tagasi Toomkirikus ordineeriti ja kes oli aastaid Kaarli koguduse õpetaja. Soone pidas Toomkirikus ka jutluse, milles märkis, et aastaid peetud Toompäevad on olnud kindlasti õnnistuseks paljudele neist osavõtnutele. «On ju kogudus erinevate ettevõtmistega ja selliselt annab ta tunnistust sellest, kuidas kristliku usu ja kultuurivahenditega on võimalik lisaks tavapärasele jumalateenistusele kuulutada Kristust ka mitmel teisel moel.»

Toomkoguduse kultuuripreemia Maarja medal on asutatud 2000. aastal. Medal koos rahalise preemiaga antakse inimesele, kes on oma tegevusega andnud märkimisväärse panuse Eesti kultuuriellu, süvendanud ja levitanud kristlikke väärtusi ning kelle tegevus on puudutanud otseselt või kaudselt Tallinna Piiskoplikku Toomkirikut.

Pärast jumalateenistust sai Kaarli koguduse rahvas ronida Toomkiriku torni, kust avanes kaunis vaade linnale ja lähemalt sai vaadata ka vana tornikella.

Järgnevale päevadele mahtus mitmeid kohtumisi kahe koguduse vahel – esmaspäeval missal jutlustas Kaarlis õp Viilma, Kaarli kiriku muusikaõhtu raames toimus Kaarli koguduse kontsertkoori ja Toomkoguduse koori „Laudate Dominum“ ühine kontsert, vastastikku käisid külas Toomkooli ja Kaarli kooli õpilased ja õpetajad; meeleolukas kohtumine toimus ka koguduste seenioride vahel.

Lisaks muusikaõhtule jätkus muusikat mitmele päevale – Toompäevade avapäeval toimus Toomkirikus „Hortus Musicuse“ Helle Mustoneni mälestuskontsert, reedel toimus Kaarlis kooride kontsert (Inseneride Meeskoor, segakoor K.O.O.R, Nõmme Muusikakooli vilistlaste kammerkoor, Nõmme Muusikakooli Orkester, TÜ meeskoor) ja laupäevasele orelimuusikamaratonile Toomkirikus eelnes oreliasta „Ladegasti-Saueri orel 100“ avamine.

Teispävasel loengusarjal „Jalutades Jumala aedades“ kõneles Einar Laigna teemal „Isad ja pojad. Põlvkonnad ja kultuur“. Reedel toimunud konverentsil keskenduti pärandkultuuri vaimsetele viljadele – Dr Aldur Vunk rääkis palverännakutest, Dr Kalmar Ulm palvetest õigeusu kirikus ja Tiina Veisserik ikoonimaalist. Toomkirikus avati ka ikoonilippude näitus.

Päevade raames oli võimalik osaleda ka ekskursioonil Ennistuskotta „Kanut“, et tutvuda seal restauraatorite põneva maailmaga.

Toompäevadest ei jäänud kõrvale ka teised Tallinna kirikud, kuna laupäeva varahommikul Kaarli kirikust alanud palverännak viis läbi Tallinna Jaani, Rootsi Mihkli, Oleviste ja Ukraina Katoliku kiriku välja Toomkirikusse.

Toompäevad lõpetati Lõikustänapüha missadega Toom- ja Kaarli kirikus. Kaarli kiriku esisel platsil toimus ka Lõikustänapüha laat, milles koguti kiriku remondi toetuseks 357 eurot.

Õp Viilma sõnul andsid seekordsed Toompäevad harukordse võimaluse Kaarli kogudusega koostööd teha ja tema sooviks on, et selline koostöö tiheneks. Seda loodab ka Kaarli kogudus!

Kirikukooli ja Kaarlikese huviringid!

Täpsem info www.kaarlikogudus.eu/kaarlike/

Õnnis on inimene, kel on hea meel Issanda Seadusest ja kes uurib ta Seadust ööd ja päevad. Siis ta on otsekui puu, mis on istutatud veeojade äärde, mis vilja annab omal ajal ja mille lehed ei närtsi. Ps 1:1a–3

Olete oodatud piiblitundidesse!

Käime koos kord nädalas. Oodatud on igaüks, kes soovib süveneda Pühakirja.

Kohtume teisipäeviti kell 14.00–15.30 kogudusemajas.

Lisateave: õpetaja Kaisa Kirikal

e-post: kaisa@ekn.ee, telefon 5347 8967

LOENGUSARI “JALUTADES JUMALA AEDADES”

5. november

Toomas Abiline. Kadunud pühakojad ja kalmistud Tallinnas

12. november

Liivi Aarma. Sigrid Aronus Forsius – mitmekülgsed huvidega Toomkoguduse rootsi koguduse omaaegne vaimulik

19. november

Tiina-Mall Kreem. Religiooniküsimused näitusel „Kui kunstnik kohtus Kleioga. Ajaloopildid 19. sajandil“

26. november

Anu Allikvee. Meeste hääl. Prohvetid Eelija, Eliisa ja Taaniel

3. detsember

Anu Allikvee. Jõulude kujutamine kunstis

Loengud toimuvad teisipäeviti kell 18.30-20.00 koguduse maja õppeklassis. Sissepääs vaba

ORELIREMONDI KAMPAANIA „VILED HÜÜDMA!”

Kui keegi soovib oreli kapitaalremondi toetuseks annetada, siis on seda võimalik teha neljal moel:

1. Annetades kirikusse paigutatud **orelivilekujulisse annetuskarpi**.

2. Annetades EELK Tallinna Toompea Kaarli koguduse oreli arveldusarvele 221057033689.

3. Kinkides kirikule nimelise orelivile – ristilapsele ristimispäevaks; kalli inimese mälestuseks või hoopis endanimelise orelivile. Kõikide annetajate nimed jäädvustatakse kiriku seinal asetatavale tänuplaadile. Iga annetatud vile kohta väljastab kogudus tänukirja, millel kirjas, milline vile on kirikule kingitud. Vilede hinnad jäävad vahemikku 10-st kuni 3 000 euroni. Orelis on kokku on 5200 vilet pikkusega mõnest sentimeetrist kuni 6 meetrini. Vile kinkimissooviga saate pöörduda koguduse kantseleisse või pühapäeviti kirikumeeste poole.

4. Helistades annetustelefonil 9007704 toetad oreli remonti 3 euroga.

Kaarli orelist ja mängijaist (VI)

Hilisem tunnustatud helilooja ja pedagoog **Edgar Arro** (1911–1978) võeti Kaarli kogudusse koorijuhina tööle 1. novembril 1936, 12. detsembril 1940 vormistati ta ühtlasi ka organistik. Ta oli 1935. aastal lõpetanud Tallinna Konservatooriumi oreliklassi professor August Topmani juhendamisel, 1939. aastal lõpetas ta samas Artur Kapi kompositsiooniklassi. Kaarli kirikuga olid Edgar Arrol pikaajalised sidemed, sest siin käis ta õpiaastatel oreli harjutamas ning aitas kaasa teenistustel ja talitustel. A-il 1936–1940 oli ta ka Riigi Ringhäälingu organist. Kaarlis sai ta teenida 1941. aasta kesksuveni, mil ta koos Kaarli õpetaja Julius Juhkentaali ja kantseleijuhi Johannes Miidoga mobiliseeriti Venemaale. Koguduse juhatuse esimees Oskar Amberg oli varem emigreerunud Saksamaale, tema järglane Aleksander Tõnisson küüditati 1941. a. Küüditati ja hukati kunagine juhatuse esimees dr Friedrich Karl Akel, küüditati juhatuse liikmed Paul Kurvits, Juhan Mälk, Karl Jürgenson, August Aarma, noortekoondise aktiivne liige Edmund Osvald Mikk. Kannatanuid võis olla veelgi rohkem, sest kõigi elusaatus pole lihtsalt teada Vene okupatsioonivõimude sulgesid kiriku 5. juulil 1941, kõik töötajad vallandati. Sakslaste tuleku järel 28. augustil 1941 kirik taas avati ja koguduse elu püüti sõja tingimustes taastada niivõrd-kuivõrd see oli võimalik. Sooviti jätkata lastejumalateenistusi, hoolekannet ja Alfred Karindi püüdis taastada segakoori tööd, mis aga ei saanud heitlikes tingimustes järjepidevust ka mitte konservatooriumis õppivate noorte koorijuhtide abikäe

toel. Et kirikus oli rikkalik noodiarhiiv, siis otsustas juhatus anda igast Juhan Jürme helitööst kaks eksemplari konservatooriumile. A-il 1941–1943 oli Tallinna muusikaelu peamine korraldaja Brunold Schneiker ja a-il 1943–1944 Helmuth Wirth. Rohkesti toimus kirikukontserte, sh mõned ka Kaarlis. 1943. aastast korraldati Tallinnas orelinädalaid ja Eestit külastasid paljud Saksa organistid.

Vene okupatsioonivõimude taastulekul jäi Kaarli muusikatöö esialgu soiku, Edgar Arro, Alfred Karindi jt professionaalsed muusikud said range keelu kirikutöö suhtes. Paljud muusikud pidid jälgima, kuidas neid jälgitakse. Küllap sõjajärgselt ja ka hilisemalt konservatooriumis õppinud noortel muusikutele on silme ees väärikalt sirgeselgne ja vaoshoitud Edgar Arro kuju, miks aga too pedagoog nii enesessesulgunud oli, jäi muidugi enamusele teadmata. Kui 23. detsembril 1945 tähistas Kaarli kogudus kiriku 75. aastapäeva, laulis koguduse segakoor Alfred Karindi juhatusel Rudolf Tobiase „Eks teie tea“ ja Miina Härma vaimulikke laule. Alfred Karindi sõpruskonda kuulusid Tuudur Vettik, Riho Päts, Edgar Arro, Hugo Lepnurm ja Karl Leichter. Need olid mehed, kes aegade heitlikele tuultele vaatamata hoidsid alles oma vaimse selgroo, kas oli neil siis võimalus jääda tööle Eestisse või olla saadetud Siberi katsumusterikastesse oludesse. (*Järgneb.*)

Muusikateadlane Ene Pilliroog

Oikumeeniline Naiskoor tähistab muusikaõhtul 20. sünnipäeva

Kui 1993. aasta sügisel said alguse ühislaulmised Tallinna Jaani (dirigent **Aivi Otsnik**), Tallinna Kaarli (dirigent **Marika Kahar**) ja Oleviste (dirigent **Urve Pihlak**) koguduse naiskoori vahel, siis oli iseenesestmõistetav, et hakati tundma vajadust tihedama kooskäimise järele ja moodustati **Tallinna Oikumeeniline Naiskoor**. Alates 2010. aastast on koori tööga liitunud dirigent **Silvia Landra** ning koori lisandus Tallinna Metodisti koguduse koorilauljaid. 5. novembril Kaarli kirikus toimuv muusikaõhtul tähistab koor oma 20. tegevusaastat.

Olemuslikult on koorilauljate ja dirigentide koostöö olnud mõistev ja hea, vastastikku on rikastunud repertuaar, avardunud esinemispaikade valik ja elavnenud tegevus kooride kodukirikuis. Lauljate sõnul on sedaviisi justkui rohujuure tasandil kinnistunud laiem oikumeeniline sidusus. Üks püsivaim koori traditsioonide seas on osavõtt iga-aastastest ülemaailmsetest naiste oikumeenilistest palvapäevadest, mis on toimunud märtsikuus eri kirikus ja olnud pühendatud üleilmsele olulisele teemale. Esinetud on näiteks EELK Püha Vaimu, Rootsi-Mihkli, Nõmme Rahu, Viimsi Püha-Jaakobi, korduvalt Tallinna Jaani ja Kaarli kirikus, EMK Tallinna Metodistikirikus ja EEKBL Oleviste kirikus, RKK Pirita kloostri kabel-kirikus, EAÕK Püha Siimeoni ja naisprohvet Hanna piiskoplikus kirikus ning mitmel pool mujalgi. Koor on rakendust leidnud Euroopa kristlike naiste oikumeenilise ühenduse Foorumi Eesti haru üritustel, esinenud 2002. aasta septembris Tallinnas toimunud Euroopa Evangelsete Kirikute Konverentsi kontserdil, laulnud 2009. aasta märtsis Tallinna Nelipühikirikus Lootuse festivali raames peetud naistekonverentsil „Nagu naine kaevul“ ja oktoobris Soome-Ugri rahvaste hõimunädala oikumeenilisel palvusel Tallinna

Jaani kirikus. Nad on teinud väljasõite Rapla Maarja-Magdaleena ja Harju-Madise kirikusse, osalenud Maarjalaulude festivali-kontsertidel ja 2011. aastal toimunud koraalipäeval Narva Aleksandri Suurkirikus, Pärnu praostkonna laulupäevadel Saardes ja Häädemeestel, laulnud kõigil Tallinna praostkonna laulupäevadel Nõmme-Rahu kirikuaias ja a-st 2008 adventikontsertidel Tallinna Jaani kirikus, osalenud EELK vaimulikel laulupäevadel Pärnus (2000), Tartus (2005, 2010) ja Suure-Jaanis (2012).

Auväärne koht koori reperuaaris kuulub Rudolf Tobiase, Johannes Hiobi, August Topmani, Cyrillus Kreegi, Hugo Lepnurme, Johan Tamverki, Johannes Kappeli, Marje Singi, Kaljo Raidi, Karl Tuvike, Leo Semleki, Sirje Kaasiku, Maris Lendi, Lea Gabrali jpt eesti heliloojate loomingule ning maailma kooriklassikale. Tänutundega on peetud meele kõigi meie vaimulike heliloojate tähtpäevi, nt August Topman 125, Johannes Kappeli 100, Marje Sink 100, Hugo Lepnurm 95, Leo Semlek 75. Oikumeenilise naiskoori tegevus on oluliselt rikastanud kirikumuusika helipilti ja innustanud iga üksiku koori muusikalist tegevust. Vokaalselt ongi igale lauljale väga arendavalt mõjunud järjepidevalt toimuvad oikumeenilise naiskoori õppepäevad ja kontserdid. Koori repertuaar on kindlasti vokaalselt nõudlikum kui see mõne väikese kogudusekoori puhul mõeldav oleks.

Muusikateadlane Ene Pilliroog

NOVEMBER KIRIKUS...

KAHE RIIGI KODANIK

Kuningate Kuningas ja isandate Issand, kellel ainsana on surematus, Tema päralt olgu au ja igavene võimus! 1Tm 6:15-16

P 03. november kl 10.00 Missa

Kaastegev noorte ansambel

E 04. november kl 13.00 Missa

T 05. november kl 17.30 Muusikaõhtu

Oikumeeniline naiskoor – 20

SURMAST ELLU

Tänage Isa, kes teid on teinud kõlblikuks osa saama pühade pärandist valguse riigis. Kl 1:12

P 10. november kl 10.00 Missa

Kaastegev kammerkoor Canorus

E 11. november kl 13.00 Missa

T 12. november kl 17.30 Muusikaõhtu

Irene Kabonen – sopran, Piret Aidulo – orel, Niina Murdvee – viiul

VALVAKE

Teie niuded olgu vöötatud ja lambid põlegu. Lk 12:35

P 17. november kl 10.00 Missa

kl 18.00 Heategevuskontsert Anna oma hää

Kontsert on enneaegselt sündinud laste ja nende perede toetuseks.

Kogu piletimüügitulu läheb heategevuseks.

Kontserdil esinevad: Nele-Liis Vaiksoo ja Olav Ehala; Raul Vaigla, Robert Vaigla ja Marie M. Vaigla; Lauri Saatpalu ja Peeter Rebane; Jakko Maltis ja Ivo Lille.

E 18. november kl 13.00 Missa

T 19. november kl 17.30 Muusikaõhtu

Marika Kahar – orel, kaastegev solist

R 22. november kl 18.00 Kontsert Vihmade taga

Laulja ja helilooja Urmas Alendri mälestuskontsert.

Jassi Zahharov, Maria Listra, Margus Kappel ja Jaanus Nõgisto.

KRISTUS – KÕIKSUSE ISSAND

Kui Inimese Poeg tuleb oma kirkuses ja kõik inglid Temaga, siis Ta istub oma kirkuse troonile. Mt 25:31

P 24. november kl 10.00 Missa, Igavikupühapäev

E 25. november kl 13.00 Missa

T 26. november kl 17.30 Muusikaõhtu

Johannes Sander – orel /Saksamaa/

K 27. november kl 19.00 Kontsert

Ólafur Arnalds – For now I am winter

Igal pühapäeval jumalateenistuse ajal LASTEKIRIK.

Teenistuse alguses kogunetakse pulmakambri juures, et minna lastetöötajate hoole alla lugusid kuulama ja joonistama-meisterdama. Vanemad saavad samal ajal jumalateenistusel osaleda.

Leerikool

11.11.2013–09.03.2014

19.02.2014–18.05.2014

21.04.2014–06.07.2014

Noorteleer

alustab 25. märtsil 2014

Diakooniatöö

Koraalikoos 7. novembril kell 13
koguduse majas

Toolivõimlemine igal neljapäeval
kell 11 koguduse majas
20. novembril kell 14

Seenioride klubi 5. sünnipäev.

Kes seni ei ole meie kokkusaamistest
osa võtnud, olete oodatud!

Endast ja oma tegemistest rääkima
tuleb ka huvitav külaline.

KIRIKU KORISTAMINE

Reedeti kell 9 hommikul.

KOGUDUSE KANTSELEI

E, R kell 10–13

T, N kell 10–13, 14–16

K kell 10–13, 14–18

Õpetaja Jaak Aus

Esmaspäev 11–13, Teisipäev 10–13

Kolmapäev kell 11–13, 16–18

Abiõpetaja Kaisa Kirikal

Neljapäev kell 14–16

Diakon Saima Sellak-Martinson

Neljapäev kell 11–13

telefon: 619 9100, 619 9101

e-post: tallinn.kaarli@eek.ee

kodulehekül: www.kaarlikogudus.eu

Facebook: Kaarli Sõprade Klubi

pank: SEB 10022004706006,

Swedbank 221011214295

annetused remondi heaks:

Swedbank 221040614950

annetused oreli heaks:

Swedbank 221057033689